

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

2019-03-04
1 (17)
Dnr-2018:6364

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Dalaskolan i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Dalaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen. Verksamheten i förskoleklass ingår inte i denna granskning.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar inom vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Dalaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, inom ramen för värdegrundsarbetet, leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

Rektorn behöver se till att lärarna får förutsättningar att genom samverkan kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 november 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6364) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn på Dalaskolan leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det gör rektorn genom att skapa förutsättningar för lärarna på skolenheten att samverka och därmed försäkra sig om att det sker ett lärande i kollegiet. Rektorn ser också till att skolenhetens arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera kunskapsresultaten på skolenheten. Däremot saknas ett aktivt och strategiskt jämställdhetsarbete på Dalaskolan. Rektorn har följt inte upp och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån kön och det saknas ett strategiskt och medvetet jämställdhetsarbete på skolenheten.

Granskningen visar att rektorn organiserat en mötesstruktur som ger förutsättningar för personalen att samverka och lära av varandra. Lärarna säger att rektorn gör det genom att skapa förutsättningar för lärarna att samverka via exempelvis kategorimöten och arbetslagsmöten. I kategorimöten är rektor med och leder och i arbetslagsmöten träffas lärarna årskursvis och diskuterar bland annat pedagogiska frågor och delar med sig av goda exempel från undervisningen. Lärarna säger att de har efterfrågat en större närvaro av elevhälsan på gemensamma möten och från och med läsårsstarten 2018 har elevhälsan schemalagd tid att delta en gång i veckan på kategorimötena. Det finns även organiserade mindre gruppkonstellationer som arbetar med de fokusområden skolenheten tagit fram, som exempelvis trivselgruppen, IKT-gruppen och idrottsgruppen. Några lärare uppger i intervju att arbetet i dessa grupper skulle kunna ges bättre förutsättningar då ingen tid finns avsatt för grupperna att kunna träffas. Rektorn säger i intervju att hon försäkrar sig om att det sker ett

lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Det görs exempelvis genom att rektorn stöttar kompetensutvecklingsmöjligheter för lärarna som specialpedagogiska lyftet, samt att goda exempel lyfts och diskuteras på gemensamma möten. Rektor är även ute i verksamheten och stöttar de lärare som bitt om stöd och hjälp.

Granskningen visar att rektorn skapar en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera vissa resultat på skolenheten, men att denna uppföljning och analys behöver utvecklas till att innehålla fler aspekter, såsom skillnader beroende på kön. Rektorn berättar i intervju att hon följer upp elevernas måluppfyllelse tillsammans med lärare och elevhälsan, dels genom medarbetarsamtal, och dels i samband med arbetslagsmöten. Det gäller främst om läraren själv sett avvikelser i omdömen eller betygsättning. Rektorn säger i intervju att när en lärare sett och reagerat på något i det ämne läraren undervisar i ser läraren och rektorn tillsammans över vad det kan bero på. Det kan till exempel vara att eleverna presterat under förväntan i skrivandet på de nationella proven, säger rektorn. Rektorn och skolenhetens kvalitetsutvecklare tittar även på betygen i årskurs 6 och gör på samma sätt, men de följer inte upp måluppfyllelsen i alla ämnen eller i alla klasser. Elevernas studieresultat följs heller inte upp utifrån könstillhörighet säger rektorn, elevhälsan och lärare i intervju. Rektorn skriver i den analys av måluppfyllelsen som skickats in till Skolinspektionen, att skillnaden mellan pojkars och flickors studieresultat inte har med kön, utan med elevers individuella förutsättningar att göra. Detta säger även elevhälsan och lärare som i intervjuer berättar att de inte pratat om elevernas resultat baserat på kön, utan utifrån gruppen elever som helhet. Skolinspektionen kan se genom rektorns egen analys av måluppfyllelsen våren 2018 att flickor har högre betyg än pojkar i samtliga ämnen i årskurs 6. Vad dessa resultat beror på har inte analyserats eller följts upp på ett systematiskt sätt.

Granskningen visar vidare att rektorn inte aktivt tagit ansvar för att leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete. I Dalaskolans likabehandlingsplan finns inget beskrivet jämställdhetsarbete och rektorn försäkrar sig inte heller om att jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen visar intervjuer med lärare, rektorn och elevhälsopersonal. I intervju med rektorn och lärare framkommer att det inte finns något aktivt jämställdhetsarbete som genomsyrar undervisningen på Dalaskolan. Lärare berättar att de för fyra år sedan hade mycket fokus på genus, exempelvis genom att de uppmärksammade vem som fick ordet i klassrummet, men ett sådant arbete är inte aktivt idag. Vidare berättar lärare att de inte tänker så mycket på kön i undervisningen utan på individ, exempelvis genom att läraren är den som bestämmer elevernas placering i klassrummet för att se till att eleverna ska kunna arbeta med vem som helst i klassen. Några lärare säger också att de ser till att det blir en variation i manliga och kvinnliga förebilder i böcker och filmer som används i

undervisningen, men det sker mer på lärarens eget initiativ än genom ett gemensamt jämställdhetsarbete. Elevhälsan säger i intervju att de ibland diskuterar genusfrågor i arbetslagen där de försöker lyfta exempelvis hur pedagogerna kan stötta blyga flickor. Pedagogerna har ett normkritiskt perspektiv och får kompetensutveckling när det finns behov av det.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver, inom ramen för värdegrundsarbetet, leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolors arbete med jämställdhet ingår i skolans värdegrunds- och demokratiuppdrag. Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Vidare framgår att skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.¹ Det behöver finnas en medvetenhet bland både personal och elever om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan. Skolan behöver ha strategier som följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmonster.

På Dalaskolan behöver detta arbete utvecklas så att rektorn kan säkerställa att varje lärare och all personal på skolenheten verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Vid tiden för granskningen sker arbetet på skolenheten i allt för stor utsträckning utifrån varje lärares initiativ, utan styrning och ledning av rektorn. Dessutom saknas jämställdhetsanalys av elevernas resultat kring hur undervisningens genomförande skapar förutsättningar för elever att lyckas, oavsett könstillhörighet. Av den resultatuppföljning som Skolinspektionen tagit del av finns skillnader mellan flickors och pojkars måluppfyllelse vilket bör analyseras för att lärare och rektorn ska få en tydligare bild av hur undervisningen kan anpassas för att öka möjligheterna för både pojkar och flickor att nå ett högre resultat. Avsaknaden av en sådan analys kan leda till att elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet, riskerar att utebli.

¹ Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, en likvärdig utbildning.

Ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis handla om att skapa tillvägagångssätt som regelbundet följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmonster. Det kan bland annat handla om att rektorn styr och leder ett arbete för att skapa medvetenhet om hur flickor och pojkar bemöts utifrån krav och förväntningar, och där lärare utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär. Vidare kan ett strategiskt jämställdhetsarbete handla om att organisera och systematisera arbetet med att följa upp att alla lärare, i alla ämnen, arbetar med ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning. Om skolan via läroböcker och undervisning i vissa ämnen exempelvis enbart speglar männens erfarenheter eller perspektiv (eller tvärt om) främjar det knappast skolans jämställdhetsarbete utan bör istället utjämnas.² Arbetet kan också röra sig om att alltid göra en jämställdhetsanalys vid uppföljningar av verksamheten. Exempelvis hur kunskapsresultaten ser ut för pojkar och flickor, om det finns könsmonster i anmälan om kränkande behandling eller i uppföljning av resultat av trygghetsenkäter men också hur studie- och yrkesorientering fungerar ur ett perspektiv att motverka traditionella könsmonster etc. Detta så att könsmonster kan uppmärksammas och nödvändiga åtgärder kan vidtas.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen på Dalaskolan främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskap och värden.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Dalaskolan överlag är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Genom tydlig lektionsstruktur och förutsägbarhet skapas förutsättningar för eleverna att förstå vad de förväntas lära sig och utveckla. Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att ge eleverna stimulans och utmaningar oavsett behov. Vidare visar granskningen att

² SOU 2009:64, *Flickor och pojkar i skolan – hur jämställt är det?*

eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande. Dock kan detta synliggöras tydligare för eleverna för att därigenom stimulera deras ansvarstagande och tilltro till sin egen förmåga.

Granskningen visar att undervisningen på Dalaskolan överlag är målfokuserad, varierad och ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Det visar sig i intervjuer och i de lektionsobservationer Skolinspektionen genomfört under besöket att flera lärare använder sig av en tydlig lektionsstruktur. Strukturen innebär exempelvis att lärare startar lektionen med att gå igenom lektionens moment för att sedan låta eleverna arbeta. På andra lektioner inleder lärarna lektionen med en startuppgift för att sedan ha genomgång med eleverna, berättar eleverna i intervju. Eleverna säger vidare att lärarna som har lektionen på morgonen går igenom vad som ska hända under dagen och att det därigenom är tydligt för dem vad de ska göra, under dagen och på lektionerna. Vid de lektionsobservationer Skolinspektionen gjort finns flera exempel på att lärare också kopplar strukturen till läroplanens mål och tidigare lektioner. På tavlan i de flesta klassrum var vid besöket orden vad, hur och varför uppskrivna och dessa används av lärarna för att dels förklara syftet med lektionen, och dels för att utvärdera med eleverna hur de upplevt lektionen. Under granskningen ges också flera exempel på att lärare varierar undervisningen så att den består av olika typer av uppgifter och en variation i arbetssätt. Detta exemplifieras under Skolinspektionens lektionsbesök då flertalet av lektionerna innehåller flera moment där elever arbetar självständigt, i par och i grupp. Eleverna uppger i intervju att det är på detta sätt de brukar arbeta. Vidare visar observationer att undervisningen överlag innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar, att läraren problematiserar ett elevsvar och skickar tillbaka frågan till eleven så att frågan kan utvecklas ytterligare samt att det finns utrymme för eleverna att reflektera över sitt eget lärande.

Granskningen visar också att lärarna arbetar medvetet för att ge eleverna stimulans och utmaningar oavsett behov. Lärarna säger i intervjuer att de oftast startar upp med en gemensam uppgift och så får eleverna utmaningar på olika sätt därefter. Lärarna säger också att de anpassar efter elevernas kunskapsnivå genom nivåanpassade uppgifter, exempelvis via digitala hjälpmedel. Elevhälsan uppger i intervju att de kan få signaler från lärarna om det är något som lärarna behöver hjälp med gällande anpassningar och utmaningar. Elevhälsan kan då gå in och göra klassrumsobservationer för att se vilka insatser som behöver sättas in för att möta olika elevers behov. Elevhälsan berättar att lärarna i F-3 arbetar med inkluderande undervisning vilket de säger hade varit bra att implementera i fler delar av verksamheten. Vidare berättar elevhälsan att flera lärare börjat arbeta med bildstöd i undervisningen och att det även börjat föras ut på skolgården. Elever uppger i intervju

att det är lätt att få hjälp om man som elev har svårt för ett ämne eller en uppgift. Flera elever berättar att om de blir klara snabbt med en uppgift kan de fördjupa sig i förmågorna och det brukar finnas kapitel i böckerna eller extra uppgifter att få. Någon elev är långt före sina klasskamrater i matematiken och får uppgifter som är anpassade för den eleven, säger eleverna. Vid lektionsobservationerna ges exempel på att flera lärare har ett tillåtande klimat, ger positiv respons på elevernas arbetsinsats och uppmuntrar elever att utmana sig själva.

Beträffande om eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande visar granskningen att undervisningen överlag innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Flera lärare berättar i intervjuer att de har metoder för att planera och utvärdera undervisningen med eleverna. Till exempel gör någon lärare en grundplanering som hen sen tar upp i klassen med eleverna för att få elevernas synpunkter. En annan lärare berättar att hen frågar eleverna vad de vill göra och tar med det i planeringen efter hand. Gällande utvärdering av undervisningen ger flera lärare exempel på att de använder sig av metoder som exit-notes, tummen-upp metoden eller handuppräckning. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer syns flera exempel på lärare som låter elever reflektera över lektionens innehåll, vad de tränat på, varför de tränat på det och vad de blivit bättre på. De metoder för utvärdering som lärarna nämner ovan är också de som elever beskriver att de använder. Flera elever beskriver också hur de är med och påverkar undervisningen och ger exempel på att de fått rösta om arbetssätt och metoder eller ibland fått bestämma hur ett moment ska göras. Några elever säger dock att de inte alls får vara med och påverka undervisningen eller det som sker i klassrummet. När det gäller att påverka sin skolmiljö är de intervjuade eleverna överens om att de får vara med, och att det sker främst via klassråd, elevråd, och utvecklingssamtal. Lärarna uttrycker att de borde bli bättre på att synliggöra för eleverna hur de faktiskt får inflytande och sätta ord på hur eleverna är med och påverkar reellt, så att eleverna själva förstår att de faktiskt är med och planerar och utvärderar undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett samlat arbete på Dalaskolan för att skapa och upprätthålla studiero och en trygg miljö. Granskningen visar att elevernas upplevelse av trygghet och studiero systematiskt följs upp och att skolenheten arbetar aktivt tillsammans med eleverna för att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en lugn och trygg miljö.

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på Dalaskolan för att skapa studiero och att eleverna deltar i detta arbete. Lektionerna präglas av studiero och eleverna kan, visar intervjuer och observationer, för det mesta utföra sitt skolarbete utan att bli störda. Lärarna i årskurs F-3 berättar att de har ett gemensamt förhållningssätt för att skapa studiero genom att exempelvis använda sig av färgkodning för ljudnivå och morgonuppdrag. Lärarna berättar att de är tydliga med vad de förväntar sig av eleverna och säger att de har pratat med eleverna om deras ansvar för en god studiemiljö. Lärarna i årskurs 4-6 använder sig av olika metoder för att skapa studiero, säger lärare, elever och elevhälsan. I något klassrum används en skylt med olika färger som markerar vilken ljudnivå som ska gälla, i ett annat klassrum skrivs utropstecken upp på tavlan när ljudnivån stiger. Granskningen visar också att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö med gott resultat. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen gjorde under granskningen sågs exempel på hur lärarna använde möblering och placering i klassrummen för att främja arbetsron. Det visade sig också under lektionsobservationerna att eleverna blev tankemässigt utmanade och stimulerade på flera lektioner vilket är en förutsättning för eleverna att bibehålla sitt engagemang för skolarbetet. I intervjuer med eleverna säger de att de för det mesta har god studiero, att det ibland är någon elev som stör eller går runt men att det ofta är samma elev. Eleverna säger vidare att lärarna säger till de elever som stör och att det fungerar.

Granskningen visar att elevernas upplevelse av trygghet och studiero systematiskt följs upp och att skolenhetens personal arbetar aktivt för att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en lugn och trygg miljö. Beträffande trygghet berättar lärare, elevhälsa och rektor att det finns ett medvetet arbete på skolenheten för att skapa trygghet och att samtlig personal på skolenheten har ett gemensamt förhållningssätt. Intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare visar att skolenheten har en del traditioner för att skapa trygghet och gemensam värdegrund. De gemensamma traditionerna syftar till att eleverna ska känna sig välkomna till skolenheten. Skolenheten har sedan lång tid tillbaka ett kamratstödjarprogram och en fadderverksamhet som eleverna uppskattar mycket och som skapar trygghet över åldrarna, säger lärarna och rektorn. Rektor berättar vidare att elevernas uppfattning

om sin skolmiljö främst mäts via skolenhetens trivselenkät, utvecklingssamtal samt andra enkäter som Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 5 och enkäten från Göteborgsregionen för elever i årskurs 2. Utifrån resultaten beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Exempel på sådana åtgärder har varit en klapppramsa för att skapa lugn i matsalen, förändringar i lokalernas utformning och att säkra upp med personal på platser där kränkningar kan ske.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att kvalitetssäkra och säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning ges i låg utsträckning.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20a § skollagen
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett visst arbete för likvärdig bedömning, men att detta inte är systematiserat och att den uppföljning och analys som görs av omdömen och betyg är alltför begränsad. Granskningen visar att rektorn inte analyserar eventuella skillnader i omdömen i olika ämnen och årskurser och mellan resultat på nationella prov. Det finns inte någon organiserad samverkan när det gäller bedömning, och det sker inte heller någon samverkan med andra grundskolor i bedömningsarbetet i något ämne. Den systematiska samverkan gällande bedömning mellan lärare behöver utvecklas så att lärare ges förutsättningar att använda sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn behöver också utveckla ett system för uppföljning av lärarnas bedömningar i samtliga ämnen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte systematiskt analyserar skillnader i omdömen i olika ämnen och årskurser eller skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov. Rektorn beskriver att diskussionerna kring omdömen och betyg är på individnivå om det skulle vara någon elev som riskerar att inte nå målen. Elevhälsan säger i intervju att de inte analyserar skillnader i resultat mellan årskurser, utan att de uppmärksammar de elever som inte når målen. Rektor säger vidare i intervju att de på skolenheten inte har arbetat för att se återkommande mönster, även om de upptäckt vissa saker som exempelvis att skrivprocessen i ämnet svenska behöver utvecklas. Rektorn har också sett att resultaten i engelska höjts och har diskuterat med lärarna vad det beror på. Lärarna berättar i intervju att de tidigare haft sambedömning av

nationella prov inom stadsdelen. Förstelärarna från stadsdelen gick igenom resultaten av de nationella proven och återkopplade därefter till respektive skolenhet. I samband med det beslutade sig några lärare på Dalaskolan för att sambedöma elevtexter, då de själva kände ett behov av det. Rektorn säger vidare att personalen gärna lyfter goda exempel och resultat, och att de pratar om detta på möten. Det görs däremot inte systematiskt vilket hade varit mer fruktsamt, säger rektorn. Rektorn ser inte heller löpande hur lärarna gör sina bedömningar eftersom personalen på skolenheten inte enats om hur de ska dokumentera elevernas måloppfyllelse. Rektorn har inte heller ålagt lärarna att göra på något speciellt sätt, till exempel genom att använda skolenhetens tillgängliga digitala plattform eller de matriser som personalen har tillgång till. Även lärare säger i intervjuer att resultaten egentligen är hela skolans angelägenhet eftersom man där kan se hur resultaten ser ut, men att det saknas systematik i ett sådant arbete.

Granskningen visar vidare att rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Lärare säger i intervju att de pratar med sina närmaste kollegor om omdömen och betygsättning, men inte över stadier eller årskurser och att rektorn inte heller säkerställer att lärarna pratar om det. Lärarna säger vidare att det saknas sambedömningsforum där lärarna kan diskutera bedömning och betygsättning över årskurserna. Vidare berättar lärare i intervju att de använder olika metoder när de skriver omdömen eller sätter betyg och det förekommer att lärare exempelvis byter texter med varandra eller använder formativ bedömning. Rektorn säger i intervju att hon vet att lärarna pratar med varandra, formellt och informellt, de har betygskonferens och har diskuterat hur de ska skriva bedömningar utifrån Skolverkets mall, men att arbetet inte är systematiserat. Det pedagogerna tar upp och diskuterar i dessa konferenser handlar mer om ämnesinnehåll än om bedömning, säger rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna får förutsättningar att genom samverkan kvalitetssäkra sin bedömning och betygsättning.

Likvärdighet är en viktig princip i skollagen och det anges i lagen att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var den anordnas.³ När

³ 1 kap. 9 § skollagen

elevers kunskaper bedöms är det av yttersta vikt att detta sker på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Rektorn har ett ansvar för att ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin egen bedömning i syfte att verka för likvärdighet.⁴ Bedömning och betygsättning är en komplex praktik och kräver att lärare inte lämnas ensamma i arbetet. Det är viktigt att lärarna ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning, dels i relation till de nationella styrdokument, dels med varandra.⁵ Lärare behöver regelbundet ges möjlighet att diskutera och analysera hur de bedömer elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven. Lärare behöver också ges möjlighet att samverka både inom och mellan skolor. Vidare behöver rektorn ge lärarna förutsättningar att med flera olika metoder utveckla sin bedömarkompetens.

Skolinspektionens granskning vid Dalaskolan visar att formerna för sambedömning behöver utvecklas. Visserligen uppger lärarna i intervju att de sambedömer efter eget initiativ då de ser ett behov av det. Däremot saknas en skolövergripande systematik i arbetet med att skapa allsidig och likvärdig bedömning i alla ämnen och årskurser.

Exempel på ett arbete med kvalitetssäkring av bedömning och betyg är att lärarna får möjlighet att jämföra elevers arbeten och sina bedömningar inom och mellan olika ämnen. Det hjälper lärarna att konstatera vad elever uppnått för att göra bedömningen likvärdig. Det kan till exempel ske genom att lärare gemensamt diskuterar och samlar en variation av elevarbeten som representerar kunskapskravens olika nivåer. Det kan rektor ansvara för genom att delta i möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare eller utforma tydliga mötesstrukturer. För att ge stöd till skolorna har Skolverket tagit fram bedömningsstöd som lärare bör använda sig av, även om inte alla är obligatoriska. Bedömningsstöden är en metod för skolan att se till att bedömningarna håller en likvärdig nivå med den nationella.⁶

⁴ Skolverket (2016) *Betygsskalan och betygen B och D, Stödmaterial*, reviderad version, Stockholm: Fritzes

⁵ Skolverket (2016) *Betygsskalan och betygen B och D, Stödmaterial*, Reviderad version, Stockholm: Fritzes.

⁶ Se www.skolverket.se och flikarna "Prov och bedömning" – "Bedömning" – "Bedömningsstöd". Se också aktuell information på Skolverkets hemsida för vilka bedömningsstöd som är obligatoriska och inte.

På Skolinspektionens vägnar

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Johanna Svedberg

Föredragande
Signerat av: Johanna Svedberg

I handläggningen av ärendet har även Maria Larsson, utredare och Claes Börjesson, jurist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 9 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 10 oktober och 12 oktober 2018. Besöket genomfördes av Johanna Svedberg och Maria Larsson.

Dalaskolan är en kommunal grundskola i Göteborgs kommun med elever i förskoleklass och i årskurserna 1-6. Skolan är belägen i Grimmered i stadsdelen Västra Frölunda. Det går 433 elever på skolan.